

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 14 mei 2015

MEDITATIE

Een dierbare belofte

In Johannes 14 spreekt Jezus van de aanstaande scheiding, van Zijn weggaan naar de Vader. Dus de discipelen zouden Zijn lichamelijke tegenwoordigheid missen. Het doel van dat weggaan was om Zijn kerk vrij te kopen en plaats voor hen te bereiden in de hemel.

Alle beletsels daartoe zou Hij wegmenen door Zijn offerande en ingaan in het binnenste heiligdom. Jezus verbindt daartoe de belofte, dat Hij een andere Trooster (Aanspreker, Toespreker) zenden zou. In onze tekst zegt Hij: "Ik zal u geen wezen laten, Ik kom weder tot u." Wezen zijn kinderen die hun ouders hebben verloren, die troosteloos en hulpeloos zijn op de wereld. Dezulken weten ook dat het verlies dat zij hebben geleden niet

**Ik zal u geen wezen laten,
Ik kom weder tot u.**

Johannes 14:18

meer terugkomt. Om te ervaren wat dat is, moeten wij dit meegemaakt hebben. Wezen zijn kinderen door geboorte. Zij staan in betrekking tot hun ouders door zeer nauwe banden, namelijk de banden des bloeds. Jezus spreekt hier van wezen. Daaraan is verbonden dat de discipelen kinderen zijn. Zie Johannes 13:33. "Kinderkens, nog een kleine tijd ben Ik bij u." Het verkleinwoord wijst op kleine kinderen, nochtans kinderen vanwege de Vaderlijke betrekking die Hij op hen heeft. Dus geestelijke kinderen. Kinderen zijn ze krachtens geboorte uit God. Dat blijkt uit hun kinderlijke aard, kinderlijke bescherming en afhankelijkheid. Kinderen zijn ze krachtens aanneming om Christus' wil. Krachtens omgang met Hem, Die gezegd heeft: "Die Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien". Hij heeft ze geroepen, kreeg ze van de Vader in de eeuwigheid, toonde hun de Vader en bewaarde ze in de Naam Zijns Vaders. Aanbidde genadewonder. Van kinderen des toorns worden ze kinderen Gods, uit souverain welbehagen. Jezus noemt ze kinderkens, vanwege de geringe kennis van zichzelf, ze waren soms zo groot in hun ogen, konden wel met Hem sterven en hadden woorden onder elkander wie de meeste was. Kinderkens, vanwege de geringe kennis van Christus. Ze hadden ergenis aan het kruis van Christus en waren blind voor de weg

der zaligheid. Met al hun ervaringen waren zij dus klein, niet in zichzelf, maar in de kennis van de genade Gods in Christus. Jezus spreekt van weggaan, dus de kinderen zouden in hun waarneming wezen worden. Ze hadden geleefd onder de bedekkende gerechtigheid van de Middelaar, maar hun hoop zou vergaan vanwege het Goddelijke recht dat volkomen genoegdoening eiste. Hun troost, hun hoop, hun leven, hun zaligheid zou van hen weggenomen worden. En toch zouden ze bewaard worden in de kracht Gods tot de zaligheid.

Christus stierf wel, maar verwierf juist daardoor het leven. Dit wonder moet echter onderwerpelijk in de ziel worden verklaard. De bruiloftskinderen zouden vasten als de Bruidegom zou zijn weggenomen. Het zou een omkomen zijn in zichzelf. Een sterven met Hem. Zie Maria Magdalena: "Ze hebben mijn Heere weggenomen". Dit "mijn Heere" wijst de betrekking aan. Thomas verkwijnde van heimwee en ongelooft. Het werd een omkomen in zichzelf, opdat ze één plant zouden zijn in de gelijkmaking Zijns doods, om het te worden in de gelijkmaking Zijner opstanding. Kennen wij iets van die wezengestalte? Dat omkomen en sterven? Het is de ervaring van Gods kinderen, op grond van Gods Woord. Na Christus' opstanding wisten ze dat ze een verzoend Vader hadden in Christus. Dat hun schuld verzoend was tot hun onuitsprekelijke troost. Tot Maria zeide Jezus: "Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader. Tot Mijn God en uw God". Thomas riep: "Mijn Heere en mijn God!". Hun Liefste en Goël leefde, maar de omgang veranderde. "Het is u nut dat Ik wegga", zei Hij, "namelijk naar de Vader." Weggaan om de menselijke natuur de Vader voor te stellen. Doch ze zouden ook ervaren: "Ik kom weder tot u". Daarmee wordt niet bedoeld de opstanding uit de doden of Zijn komst ten jongsten dage, maar Zijn komst door de Heilige Geest. Toen Hij wegging bleven zij achter. Blijdschap was er, en toch ook een levend gemis. Ze hadden wel de we-

Inhoud

- 1 Een dierbare belofte
- 2 Het laatste gesprek
- 3 Meelezen in Het Schatboek (20)
- 4 Gij Galilese mannen
- 5 Oproep van het Curatorium
- 6 In de opperzaal te Jeruzalem
- 7 Sabbatsrust op de zondag (1)
- 8 Bukken onder het oordeel (1)
- 9 Even maar...
- 10 Bekering en geloof (3)
- 11 Beroep of roeping? (2)
- 12 Kerknieuws
- 12 Berichten
- 15 Kerkdiensten

tenschap dat hun schuld verzoend was, maar de verklaring door de Heilige Geest, de Geest der aanneming, waardoor de kerk roept: “Abba, Vader”, moest nog komen. Jezus zegt: “Ik kom weder tot u”. Dat Hij bij aanvang of bij voortgang in onze harten woning make door de Heilige Geest. Dat Hij de Geest der genade en der gebeden uitstorte over Zijn kerk. Hij is een Waarmaker Zijner beloften aan Zijn

Sion, dat Hij kocht door Zijn dierbaar bloed. Immers zal een wees bij Hem ontfermd worden. Dat de Geest des Heeren de hof van de kerk doorwaaie. Dat we mochten uitroepen: “Ontwaak gij Noordenwind, kom gij Zuidenwind, doorwaai mijn hof, opdat zijn specerijen uitvloeie.”

wijlen ds. A. Hoogerland

het ware geloof is er juist een vrucht van. Door de Geest, Die uitgestort wordt, zullen de inwoners van Jeruzalem ontdekt worden aan hun zonden. Zij zullen kermen over Degene dien zij doorstoken hebben, gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene. Straks gaat er een rouwklage op in de tempel in Jeruzalem. Kent u de smart reeds van de Pinksterlingen? We mogen geloven dat deze belofte nog wordt vervuld. Er zullen geestelijke rouwklagers blijven. Voor deze discipelen brengt de vervulling van deze belofte juist echter een heerlijke troost met zich mee. Dat rouwklagen is hun niet vreemd. Maar zij zullen met Pinksteren de Trooster mogen ontmoeten. Ze zullen persoonlijk met de Heilige Geest gedoopt worden. Waren zij dan nog niet gedoopt met de Heilige Geest? Ze kenden wel de werkingen van de Heilige Geest, maar nu zal de Geest Zelf als water over hen uitgestort worden. Ja ze zullen als het ware in Hem gedompeld worden. Door die doop zullen zij mogen komen tot de kennis van de Persoon van de Heilige Geest. Die bevindelijke kennis misten zij nog. De Heilige Geest is de eerste Persoon, Die werkt in het hart, maar de laatste Persoon, Die bevindelijk gekend wordt. Door die doop zouden de discipelen ook overvloedig toegerust worden voor het werk dat zij mochten gaan doen. Ze worden aangedaan met kracht uit de hoogte: “Zo daalt Zijn kracht op u

Het laatste gesprek

Het laatste gesprek van Christus met Zijn discipelen, n.a.v. Handelingen 1:6, 7 en 8.

Bij de hemelvaart verschijnt Christus voor de laatste maal aan Zijn discipelen. Zojuist hebben ze de opdracht gekregen om niet van Jeruzalem te scheiden. Liever zouden zij dit wel doen, want de stad Jeruzalem was boordevol vijandschap. Niet voor niets waren ze vergaderd achter de gesloten deuren. En wat doet een mens dan het liefst? Vluchten! Hun

hart zal meer getrokken hebben naar Galiléa. Maar de Heere wijst Zijn kinderen meestal niet de makkelijkste weg. Er ligt hier in Jeruzalem nog een onvervulde belofte! De vijandschap van Jeruzalem doet die belofte niet teniet: “Doch over het huis Davids en over de inwoners van Jeruzalem zal Ik uitstorten den Geest der genade en der gebeden”. Ik zal! Dat is een onbevattelijk genadewonder. De beloften van het genadeverbond zijn niet afhankelijk van ons geloof. God volvoert ze dwars door alles heen en

Het Woord zal gebracht worden: “Zo te Jeruzalem als in geheel Judéa en Samaría en tot aan het uiterste der aarde”.

in zwakheid neer”.

Christus heeft ook gezegd dat de vervulling van deze belofte na de hemelvaart niet lang op zich zou laten wachten. De tijd tussen hemelvaart en Pinksteren is inderdaad kort. Die belofte des Vaders moesten zij te Jeruzalem verwachten. Als de Heeren niet had leren uitzien, hadden ze het niet eens gedaan. Veel mensen kennen het wachten op de vervulling niet, omdat zij de beloften op zichzelf toepassen en zelf vervullen. Daar heb je geen geloof voor nodig. Dat is juist ongeloof. Toepassen en vervullen was voor de discipelen onmogelijk. Christus wijst hen op de belofte, die ze in Hem van de Vader gekregen hadden en Hij leert ze ook uitzien. Hij legt het gemis in hun leven bloot. In dat teken staan deze laatste woorden. Zij gevoelen straks na de hemelvaart dat ze de Persoon van de Heilige Geest nog missen. En dan gaan ze uitzien. Kent u dat?

Na dit onderwijs komen de vragen los. Zij vragen: “Heere, zult Gij in dezen tijd aan Israël het Koninkrijk wederoprichten?” Hun verwachting blijkt nog zo met aardse gedachten vermengd te zijn. De Joden in die dagen verwachten een Messias, die een aards koninkrijk zou oprichten. De discipelen waren daar nog niet helemaal los van. Wie zelf ontdekt wordt door de Heilige Geest zal de discipelen daarover niet hard vallen. Hoe vaak maakt een mens na ontvangen genade niet de verkeerde toepassing? We zijn en blijven zo uit de aarde aards.

De discipelen vergissen zich in de tijd en in de plaats. Op de vraag ‘in deze tijd’ antwoordt Christus: “Het komt u niet toe te weten de tijden of gelegenheden, die de Vader in Zijn eigen macht gesteld heeft”. Het koninkrijk van Christus zal pas met de wederkomst zijn hoogtepunt krijgen. Dat tijdstip is verborgen. De kanttekenaarschrijft: “Namelijk der tijden, op welke God hetgeen Hij verordineerd en beloofd heeft, zal willen uitvoeren”. Op de vraag naar de plaats (in Israël) antwoordt Christus: “Zo te Jeruzalem als in geheel Judéa en Samaría en tot aan het uiterste der aarde”. Ach, ze denken te bekrompen over dat koninkrijk. Het Woord zal gebracht worden tot aan de uiterste einden der aarde. Deze ongeletterde mannen zullen het licht der wereld zijn. Wie had kunnen denken dat hun bediening zo rijk gezegend zou worden.

Nunspeet,

ds. A. Schot

MEELEZEN IN HET SCHATBOEK

Zondag 17:
De opstanding
van Christus

20

Om Zijn volk alleen en volkomen zalig te maken, heeft Christus twee zaken moeten doen: De zaligheid voor hen verdienen en de verdiende zaligheid aan het toepassen of schenken.

Christus heeft de zaligheid verdient in de staat van Zijn vernedering, door Zijn menswording, lijden, kruisiging, sterven en nederdaling ter hel.

Hij past de verdiende zaligheid toe in de staat van Zijn verhoging. De eerste trap van Zijn verhoging is dat Hij *ten derden dage wederom opgestaan is van de doden*. Dit artikel wordt in vraag 45 van deze Zondag verklaard.

Op blz. 605 lezen we een samenvatting van deze Zondag. In de opstanding van Christus moeten twee dingen overwogen worden, namelijk: de geschiedenis en de vruchten. We beperken ons nu tot wat Het Schatboek zegt wat voor de Kerk “**de vruchten van Christus’ opstanding**” zijn.

“Ze zijn met één woord: alle weldaden van Christus.

Volkomen betaald

De opstanding van de Middelaar was nodig, opdat Hij ons Zijn weldaden deelachtig zou maken. De Middelaar moest verdienen en wat Hij verdiend heeft, moest Hij ook toepassen. Dit had Hij niet kunnen doen als Hij in de dood gebleven was. Opdat wij zouden weten dat Hij voor ons volkomen voldaan had, moest Hij ook opstaan. Want als Hij in de dood gebleven was, zou dat een bewijs geweest zijn dat Zijn voldoening niet volkomen geweest zou zijn. Hij zou dan namelijk in gebreke gebleven zijn, omdat Hij door de last van de zonden overwonnen zou zijn. Waar de dood is, is immers ook de zonde.

Het was noodzakelijk dat Hij opstond: enerzijds opdat wij zouden weten dat Hij volkomen betaald heeft; anderzijds opdat Hij volkomen zou betalen.

- De voldoening moest volkomen zijn, maar ze zou niet volkomen geweest zijn zonder de opstanding.
- Dezelfde Middelaar moest sterven en opstaan, verdienen en Zijn verdiensten toepassen, volgens deze Schriftwoorden:
 - ‘Dewijl de dood door een mens is, zo is ook de opstanding der doden door een Mens’ (1 Kor. 15:21).
- Wij moesten in Zijn menselijk lichaam ingeplant worden, want onze zaligheid is gegrond op het zaad van David.
 - ‘Mijn Knecht David...’ (Ezech. 34:23).
 - ‘De Vader... heeft al het oordeel den Zoon gegeven, ...omdat Hij des mensen Zoon is’ (Joh. 5:22, 27).

Nieuw leven

Door de kracht van de opstanding van Christus worden wij tot een nieuw leven opgewekt (Rom. 6:10). Want Hij moest de dood eerst van Zichzelf en daarna van ons verjagen. Ook moesten wij in Zijn menselijk lichaam ingeplant zijn, opdat de Heilige Geest uit Hem in ons zou kunnen afdalen.

Onderpand

De opstanding van Christus is een onderpand van onze opstanding, want Hij is:

- Ons Hoofd.
- Onze Koning.
- Onze Priester.
- Hij heeft volkomen voor ons voldaan.
- Hij heeft niet alleen voor Zichzelf, maar ook voor ons het leven en de heerlijkheid ontvangen.
- Hij giet Zijn Geest, Die ons zal opwekken, op ons uit (Rom. 8:11).“

Uit: Zondag 17; HET SCHATBOEK, Z. Ursinus, deel 1; Gebr. Koster, Barneveld 2013

Gij Galilese mannen

'En alzo zij hun ogen naar den hemel hielden terwijl Hij heenvoer, zie, twee mannen stonden bij hen in witte kleding, Welke ook zeiden: Gij Galilese mannen, wat staat gij en ziet op naar den hemel? Deze Jezus, Die van u opgenomen is in den hemel, zal alzo komen, gelijkerwijs gij Hem naar den hemel hebt zien heenvaren.'

Handelingen 1: 10 en 11

De elf discipelen zien Jezus, hun dierbare Zaligmaker, na als Hij opgenomen wordt. Ze mogen Hem zien opvaren om te weten waar Hij heengaat. In aanbidding en verwondering zijn hun harten en ogen naar boven gericht. Zalige ogenblikken als de hemel het hart vervult en als het heimwee in de ziel trekt naar Hem, Die hun zo dierbaar werd en hun leven is geworden. Met Wie ze verenigd zijn geworden door het oprechte geloof. Die Zich van eeuwigheid voor hen Borg stelde en in de tijd de volle losprijs betaalde. Die hun zonden verzoende door Zijn dood en bloedstorting en Die is opgewekt tot hun rechtvaardigmaking. Door Wie ze vrede met God verkregen hebben. Aan Hem wordt nu vervuld wat de dichter sprak: 'Gij zijt opgevaren in de hoogte, Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd, Gij

hebt gaven genomen om uit te delen onder de mensen; ja, ook de wederhorigen om bij U te wonen, o HEERE God. Geloofd zij de Heere; dag bij dag overlaadt Hij ons; Die God is onze Zaligheid'.

Jezus heeft de gesloten hemel weer geopend voor Zijn jongeren. Hij brengt Zijn Kerk terug in het verloren paradijs. Het liefdeshart van de Vader heeft Hij weer toegankelijk gemaakt voor verbondsbrekers en weglopers, die door de opzoekende liefde Gods weer naar Hem zijn gaan vragen en zoeken.

Plotseling staan er twee engelen bij hen, gediensstige troongeesten, die met hun witte kleding de reinheid van hun natuur tonen en de elf jongeren een hemelse boodschap brengen. In het leven van Jezus lezen we steeds van engelen. Bij Zijn geboorte, in Gethsémané en bij Zijn opstanding. Uit de aanspraak van de engelen blijkt dat er wetenschap is bij de Allerhoogste. Hij weet wie daar staan, waar ze vandaan komen en wat er in hun hart leeft. Een bewijs van de onveranderlijke liefde en niet aflatende trouw van hun Meester, Die van bij hen weggenomen is. Reeds hier vervult Hij Zijn belofte: 'En zie, Ik ben met ulieden'. Ze worden bij

hun afkomst bepaald: het verachte Galiléa. Dat blijft nodig in het leven der genade, opdat ze zich niet verheffen zouden. Voor hen werd echter waar: 'Wie mij veracht, God wou mij niet verachten'.

Hoewel de engelen vragen naar de reden waarom ze naar de hemel zien, weten zij de oorzaak wel. Deze elf mannen staren Jezus na. Dan krijgen ze hemels onderwijs. Deze Jezus, uw Zaligmaker, Die met Zijn hart Borg geworden is om tot God te genaken, is als de Voorloper voor u ingegaan in het binnenste heiligdom, en naar de ordening van Melchizédek een Hogepriester geworden in der eeuwigheid.

Jezus heeft de gesloten hemel weer geopend voor Zijn jongeren. Hij brengt Zijn Kerk terug in het verloren paradijs.

Hij is uw Voorspraak bij de Vader. Het doet denken aan Christus' woord: 'Uw hart worde niet ontroerd; gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij. In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins zou Ik het u gezegd hebben; Ik ga heen om u plaats te bereiden. En zo wanneer Ik heen zal gegaan zijn en u plaats zal bereid hebben, zo kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt waar Ik ben'.

Hij zal alzo komen. Dat is, zegt de kanttekening, in zulker wijze, zicht-

'Gij Galilese mannen...'

baar en in een wolk. Zie, Hij komt met de wolken, en alle oog zal Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben; en alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven; ja, amen. Hij zal alzo komen om te oordelen de levenden en de doden.

Bedenk dat, geliefde lezer. Bent u bereid? Bekeert u en gelooft het Evangelie. Want ook wij zullen Hem zien. En vóór Hem zullen al de volken vergaderd worden, en Hij zal hen van elkander scheiden, gelijk de herder de schapen van de bokken scheidt.

En Hij zal de schapen tot Zijn rechterhand zetten, maar de bokken tot Zijn linkerhand. Alsdan zal de Koning zeggen tot degenen die tot Zijn rechterhand zijn: 'Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, beërft dat Koninkrijk hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld'. Dan zal Hij zeggen, ook tot degenen die ter linkerhand zijn: 'Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is'.

Het zal een eeuwige verlossing zijn voor deze elf jongeren en voor allen

die de Heere vrezten. Dan zullen ze met lichaam en ziel opgenomen worden in de wolken, de Heere tegemoet, in de lucht; en alzo zullen zij altijd bij de Heere wezen.

Zo dan, volk des Heeren, vertroost elkander met deze woorden. Want dan wordt uw uitzien vervuld: 'Maar (blij vooruitzicht, dat mij streelt!) Ik zal, ontwaakt, Uw lof ontvouwen, U in gerechtigheid aanschouwen, verzadigd met Uw Godd'lijk beeld'.

Elspeet,

ds. G. van Manen

Oproep van het Curatorium

Van maandag 18 mei tot en met woensdag 20 mei 2015 hoopt het Curatorium van de Theologische School te vergaderen voor het onderzoek van degenen die zich met een attest van hun kerkenraad hebben gemeld om gehoord te worden, teneinde toegelaten te worden tot het volgen van de lessen op onze school. Hartelijk en dringend roepen wij de predikanten en de kerkenraden op deze zaak in het bijzonder op **zondag 17 mei in de voorbede** in het midden van onze gemeenten aan de Heere voor te leggen. De beslissingen die genomen moeten worden zijn immers zo diepingrijpend, zowel voor de betrokkenen als ook voor het geheel van onze gemeenten. Het is voor mensen een onmogelijke taak! De Koning van de Kerk mocht de curatoren die de beslissingen moeten nemen, alsmede de hen adviserende docenten, de gave der onderscheiding schenken. Hij gedenke ook hen, die gehoord wensden te worden. Hij mocht getuigenis geven van Zijn werk, zodat mogen toegelaten worden diegenen die Hij heeft geroepen. De nood is groot: vele predikanten behoren tot de ouden en de zorgen in de gemeenten worden niet minder.

Het Formulier om de dienaren des Woords te bevestigen wijst op de blijvende noodzaak van dit ambt: '...nademaal zo grote dingen daardoor uitgericht worden; ja, hoe gans noodzakelijk het is om de mensen ter zaligheid te brengen. Hetwelk ook de oorzaak is waarom de Heere wil dat zulk een ambt altijd zal blijven.'

De Heere geve Zijn Kerk, in het openbaar en in de binnenkamer, een smeken aan de troon van Zijn genade. Een bede in oprechte vootmoediging en hartelijk vertrouwen, zoals bij Ezra. *'Toen riep ik aldaar een vasten uit... opdat wij ons vootmoedigden voor het aangezicht onzes Gods, om van Hem te verzoeken...'* (Ezra 8:21).

Ds. M. Henry tekent hierbij aan: wij moeten in al onze wegen God erkennen, inzonderheid in die, waarin wij pogen de belangen te dienen van Zijn Koninkrijk onder de mensen. En de uitkomst van dit smeken? *'En Hij liet Zich van ons verbidden'* (vs. 23b). De God van Ezra verhoorde! 'Want nooit heeft iemand, die Hem in ernst zocht, Hem tevergeefs gezocht (Henry). Zou het geen onverdiend wonder zijn als de Heere Zich liet verbidden en ons in Zijn gunst (jonge) mannen wilde toeschikken? 'Hij

en and'ren meer, riepen tot den HEER', Die, met gunstig oren, hun geroep wou horen.'

Op 1, 2 en 3 juni zullen de tentamens en examens worden gehouden. Mogen wij ook dan de studenten en docenten met de curatoren in uw voorbede bevelen. Van alle arbeid die in het Koninkrijk Gods mag geschieden geldt dat het mensenwerk is. Daar kleven door de zonde zoveel fouten en gebreken aan. Maar gelukkig dat Koning Jezus er is! Door Zijn verzoenend lijden en sterven zal er straks een volmaakte Kerk zijn. 'Christus is het, Die gestorven is; ja, wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt'. (Rom. 8:34).

ds. J.J. van Ekeveld, voorzitter
ds. M. Karens, secretaris

In de opperzaal te Jeruzalem

De Heere Jezus Christus is opgenomen in de hemel. De elf discipelen zijn er getuige van geweest. Na de boodschap van de engelen over Zijn wederkomst keren de Galilese mannen terug naar Jeruzalem. Daar verblijven ze met de anderen in de opperzaal. Evangelist Lukas beschrijft het in het eerste hoofdstuk van de Handelingen - zoals we van hem gewend zijn - tot in detail.

'Toen keerden zij weder', staat er in Handelingen 1:12. Na het heengaan van hun Meester en de boodschap van de hemelse gezanten, keren de discipelen als het ware weer terug tot de aardse werkelijkheid. Er ligt nog een weg in deze wereld vóór hen. Ze hoeven hun pad echter niet zonder troost te vervolgen. De toepassing van het werk van de opgevaren Middelaar geeft vastheid in hun leven. Zo ervaren Gods kinderen ook nu dat na een hemelse genieting de weg door het aardse dal weer verder gaat. Groot als dan de stille kracht van Gods werk doorleefd mag worden.

Nauwkeurig beschreven

Vanaf de oostelijk gelegen Olijfberg gaan de discipelen terug naar de stad Jeruzalem. Ze volgen daarin gehoorzaam het bevel van hun hemelse Leidsman, Die zojuist gezegd heeft

om niet van Jeruzalem te scheiden. Lukas tekent aan dat er tussen die twee plaatsen slechts een korte afstand ligt: een sabbatsreis. Onze kanttekening heeft het over een 'kwartier uur gaans'. We zien dat alles rondom de heilsfeiten zeer nauwkeurig wordt beschreven om de waarheid van het Evangelie te bevestigen. Met eerbied gesproken: het kan het daglicht verdragen. Zo mag lezer Theófilus de zekerheid hebben van de zaken waarin hij is onderwezen. Wat ligt het fundament van de zaligheid van Gods Kerk toch onwrikbaar vast. Het staat op recht en waarheid pal. Laat het tot moed zijn voor een wankelmoedig volk.

Groot gezelschap

Met een fijne penseeltrek schildert Lukas hun verblijf in de opperzaal. 'En als zij ingekomen waren, gingen zij op in de opperzaal, waar zij bleven' (vers 13). Waarschijnlijk was dit het huis van Maria, de moeder van Johannes Markus. Overdag waren Jezus' volgelingen in de tempelgebouwen te vinden; de rest van de tijd verbleef men in de opperzaal.

Er is daar een groot gezelschap bijeen geweest. Lukas vermeldt allereerst de namen van de discipelen. Het zijn er geen twaalf meer, maar elf. De naam van Judas Iskariot ontbreekt in de

lijst. Hij ging heen naar zijn eigen plaats. In de komende dagen zal het getal van twaalf weer worden vervuld. De discipelen zijn verschillende personen met ieder hun eigen levensleiding, karakter en gaven. Wel mogen ze allen delen in dezelfde genade. Laat deze lijst enerzijds strekken tot nauwkeurig zelfonderzoek: ben ik een (ware) volgeling van de grote Meester? Anderzijds tot verwondering over Gods leiding: de Heere gebruikt verschillende mensen in Zijn dienst en vormt ze tot Zijn instrumenten, geschikt zoals Hij ze hebben wil.

Naast de discipelen worden in vers 14 de vrouwen genoemd. Het waren de vrouwen die Jezus volgden en dienden. We mogen ook denken aan de huisvrouwen van de discipelen, die hun mannen op de reizen zullen moeten vergezellen (kanttekening 30). Verder is Maria erbij, de moeder van Jezus. Voor de laatste keer lezen we hier haar naam in de Schrift. Tenslotte zijn ook Jezus' broeders aanwezig, de andere zonen van Jozef en Maria. Een wonder dat ze hier zijn, want eerst geloofden deze broers niet in hun oudste Broeder. Zie aan deze opsomming wat Gods genade vermag!

Bidden en smeken

We lezen ook wat deze mensen in de opperzaal deden: 'Deze allen waren eendrachtelijk volhardende in het bidden en smeken' (vers 14). Er blijft voor deze 'weeskerk' - na alles wat ze als rijke vrucht uit de hemelvaart hebben ontvangen - een gemis over. In hun gebed zijn ze werkzaam met Jezus' belofte over de zending van de Heilige Geest. Die persoonlijke vervulling met de Heilige Geest missen ze. Eendrachtig smeken ze erom. Ze zijn werkelijk van één gemoed en van één gevoelen.

Het is ook een volhardend gebed. Natuurlijk had God die vervulling onmiddellijk kunnen geven. Maar het is Zijn gewone weg om verhoring te geven na een wachtenstijd 'opdat Hij ons gewenne om te volharderen' (Calvijn). Straks op de Pinksterdag wordt deze vervulling geschonken.

Als het goed is, blijft er ook nu in het leven van Gods kinderen in iedere stand van het genadeleven een gemis over. Een voorrecht als het gemis groter mag zijn dan het bezit. Want dan kan de Heere wat aan ons kwijt.

Een vraag vanuit de opperzaal: Zijn wij zo'n bedelaar?

Sommelsdijk,

ds. S. Maljaars

'Toen keerden zij wederom naar Jeruzalem.'

Sabbatsrust op de zondag

'Gedenkt den sabbatdag, dat gij dien heiligt'

'Gedenkt den sabbatdag, dat gij dien heiligt', luidt het vierde gebod. Wij lezen voor 'sabbat': de eerste dag van de week, de zondag. Ten onrechte, zo beweren onder meer Sabbatisten en Zevendedagadventisten. De eerste dag van de week is volgens hen niet in de plaats gekomen van de sabbat. Zij menen dat Gods gebod uitsluitend ziet op het heiligen van de 'oude' sabbat. Sabbat is sabbat. Pas eeuwen na de opstanding van Christus zou volgens hen de zondag zijn ingevoerd als rustdag.

Het blijkt dat er ook mensen uit onze gemeenten ontvankelijk zijn voor laatstgenoemde visie. Het is daarom belangrijk om (weer) eens met elkaar na te gaan hoe de Oudtestamentische sabbat zich verhoudt tot de Nieuwtestamentische zondag als rustdag. In een reeks artikelen wordt stilgestaan bij een aantal aspecten van de sabbat/zondag als rustdag.

Achtereenvolgens komen aan de orde de vroeg-christelijke kerk, de invoering van wetgeving ten aanzien van de zondagsrust, de theologische doordinking in de Reformatie en de Nadere Reformatie, de beslissingen die werden genomen over de zondag door de Dordtse Synode (1618-1619). Vervolgens wordt antwoord gegeven op de vraag op welke wijze in oudere en recentere catechismusverklarin-

gen aandacht wordt besteed aan het vraagstuk van de sabbat. Tot slot komen enkele praktische zaken ter sprake met het oog op zondagsarbeid en de ruimte die christenen vandaag de dag nog krijgen om zondagsarbeid te weigeren.

In deze eerste aflevering ga ik na hoe 'de kerk der eeuwen' heeft gedacht over de sabbatskwestie. Daartoe ga ik eerst na welke plaats de eerste dag van de week had in de vroeg-christelijke kerk. Kennis hiervan is belangrijk, omdat wel wordt beweerd dat pas met Constantijn de Grote de zondag als rustdag werd ingevoerd.

Reeds in de eerste christengemeenten was het praktijk dat men samen kwam op de eerste dag van de week, 'de dag des Heeren'. Dit in tegenstelling tot de joden die samenkwamen op de sabbat. Dat was men zo gewend te Troas en in Korinthe. Deze gewoonte om de zondag als rustdag aan te houden, heeft zich (snel) door de hele 'heiden-christelijke kerk' verbreid.

In de literatuur worden enkele 'oude' namen, sprekende getuigen uit het verleden, aangehaald. Als eerste kan worden genoemd de bisschop Ignatius van Antiochië. Hij is de oudste kerkvader die in de dagen van de apostel Johannes leefde (ca 35/50 – 110/117) en onder keizer Trajanus in het Colosseum ter dood is gebracht. Ongeveer in het jaar 110 wordt hij

door soldaten naar Rome vervoerd om daar voor de wilde dieren in het Colosseum te worden gegooid. Tijdens deze reis heeft hij gelegenheid gehad om enkele afscheidsbrieven aan verschillende gemeenten en aan zijn vriend Polycarpus (de bisschop van Smyrna) te schrijven. In een van die brieven schrijft hij: 'Indien zij die wandelden in de oude ordeningen, zijn gekomen tot een nieuwe hoop, niet meer de (joodse) sabbat onderhoudende, maar in de waarneming van de dag des Heeren levende, waarin ook ons leven verzezen is door Hem en door Zijn dood'. Ook zijn van hem de woorden: 'Laat ieder die Christus liefheeft, de eerste dag van de week, de dag des Heeren, heilig houden'.

Justinus de Martelaar (een bekende apologet, die in het jaar 165 werd onthoofd) schrijft in het jaar 155 zijn eerste apologie (een verantwoording van het christelijk geloof) voor keizer Antonius Pius (die regeerde van 138-161). Hij vermeldt dan over de rustdag: 'Op de zogenaamde dag der Zon komen alle christenen, die in de steden of op het land wonen, bijeen en worden de herinneringen der apostelen (dat is: de evangeliën) of de Schriften der profeten voorgelezen, voor zover de tijd het toelaat. Heeft de voorlezer opgehouden dan begint de voorganger der gemeente een preek, waarin hij vermaant en aanvuurt tot navolging van de edele gelezen waarheden en voorbeelden. Vervolgens staan wij allen op om te bidden. Daarna worden brood en wijn en water binnengebracht. Daarna bidt en dankt de voorganger naar vermogen'. Maar waarom komen de christenen op 'de dag der zon' samen? Waarom niet op de laatste dag van de week? Op deze vraag antwoordt Justinus als volgt: 'Zondags komen wij allen bijeen omdat het de eerste dag is, de dag waarop God door verandering van de duisternis en de materie de wereld schiep en waarop Jezus Christus, onze Zaligmaker, opstond uit de doden. Want op de dag voor zaterdag werd Hij gekruisigd en op de dag na zaterdag, dat is zondag, verscheen Hij aan Zijn apostelen en discipelen en onderwees Hij hun wat wij u hebben voorgelegd'.

Zo zien we reeds in de Vroege Kerk heldere getuigenissen over het houden van de sabbatsrust op de eerste dag van de week.

(wordt vervolgd)

Nunspeet,

W.A. Zondag

Bukken onder het oordeel

Degenen onder ons die de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt zijn inmiddels bejaard tot hoogbejaard geworden. Toch zijn de oorlogsjaren nog volop onderdeel van onze collectieve herinnering.

Jaarlijks worden op 4 mei de oorlogsslachtoffers herdacht en op 5 mei de bevrijding. Ook de media schenken iedere keer weer aandacht aan de oorlogsjaren.

Eind april promoveerde aan de VU E.G. Bosma, geschiedenisleraar aan het Van Lodensteincollege en lid van de gereformeerde gemeente van Rijssen-Noord, op een studie getiteld "Oude waarheid en nieuwe orde". Daarin behandelt hij de opstelling van de bevindelijk gereformeerden tegenover het nationaal-socialisme. In een uitvoerige studie wordt gedetailleerd beschreven hoe allerlei bekende predikanten en anderen zich tijdens de oorlog gedroegen, maar ook hoe zij zich in de jaren daarvoor hadden opgesteld tegenover Hitler en het nationaal-socialisme. Evenzo komt aan de orde welke consequenties dat na de oorlog voor een aantal van hen had.

Onmiskienbaar is dit een gevoelig onderwerp. Ds. G.H. Kersten werd immers na de oorlog als Tweede Kamerlid weggezuiverd. Een aantal hervormde predikanten van bevindelijk gereformeerde signatuur werd tijdelijk in de uitoefening van hun ambt geschorst. De christelijke gere-

formeerde prof. G. Wisse werd een al te grote vriendschappelijkheid met Duitsers en NSB-ers verweten. Maar gevoelige onderwerpen hoeft men, zeker in een wetenschappelijke studie, niet uit de weg te gaan.

Cultuurschok

Nu zullen naoorlogse generaties in hun oordeel over al deze dingen wel moeten bedenken dat je achteraf altijd gemakkelijk praten hebt. De capitulatie, na het dramatische bombardement op Rotterdam, betekende dat de vertrouwde wereld was ingestort. Nederland was, anders dan België, buiten de Eerste Wereldoorlog gebleven en had al meer dan een eeuw geen vreemde bezetting gekend. De vlucht van de koningin en de ministers naar Engeland kon men in brede kring moeilijk begrijpen. Er was sprake van een cultuurschok.

Een maand na de capitulatie van Nederland moest ook Frankrijk de strijd tegen de Duitsers staken. Alleen Engeland bleef als tegenstander over. Het leek alsof Hitler definitief zijn nieuwe orde aan Europa had opgelegd. Ook sommige ministers in het naar Londen gevluchte Nederlandse kabinet hadden weinig of geen hoop dat de oorlogskansen nog eens een keer ten goede zouden nemen.

In bevindelijk gereformeerde kring werden de Duitse bezetters gezien als een oordeel van God over de zonden van het volk. Dr. Bosma geeft daar in zijn dissertatie allerlei voorbeelden

van. 'Op het onverwachts werd ook Nederland in den vreeselijken oorlog betrokken en in vijf dagen tijds overweldigd door de Duitse macht, die in Gods hand gebruikt is als een roede, om ons te slaan. Want Gods hand is tegen ons opgeheven vanwege onze zonden', zo sprak ds. Kersten in het najaar van 1940 in zijn dankdagpreek. 'Men moge ons smalen voor pro-Duitsch' - zo voegde hij er aan toe - 'als waren wij een landverrader, de Heere is onze getuige, dat wij spreken om het heil van ons volk, opdat het buigend onder de roede waarmede God sloeg, bij Hem ontferming vinde en Hij Nederland eens vrij make'.

Terecht

Dat de bezetting geduid werd als een oordeel van God over de zonden van kerk en volk was zeker terecht. Ook al was de Nederlandse samenleving toen nog niet zo ontkerstend als tegenwoordig, toch was er veel waarover slechts Gods rechtvaardig oordeel te verwachten was. In de vooroorlogse jaren hadden ds. Kersten en anderen in bevindelijk gereformeerde kring reeds hun waarschuwend stem laten horen. In kerkelijke kringen waar men het allemaal wat gemakkelijker nam, kwam dat thema voor en tijdens de bezettingsjaren veel minder aan de orde. Ook dat laat zich plaatsen.

Maar er is hierover meer te zeggen. In de vooroorlogse jaren had ds. Kersten, ook in zijn rol als leider van de SGP, duidelijk gewaarschuwd tegen de NSB en het Duitse nationaal-socialisme. Jongeren die zich aangesloten hadden bij de NSB konden in de Gereformeerde Gemeenten niet zomaar belijdenis doen. De generale synode van 1937 sprak uit dat 'wij van de NSB gescheiden zijn om des beginsels wil'. Die ernstige waarschuwingen waren niet zonder resultaat gebleven. In plaatsen als Herkingen en Waarde en op het eiland Tholen, waar in de oorlogsjaren nogal wat leden van onze gemeenten zich bij de NSB aansloten, was voor de oorlog bij de verkiezingen van een overloop van SGP-kiezers naar NSB niets te bespeuren.

En als de Duitsers de roede in Gods hand waren over het Nederlandse volk, waren de geallieerden dat niet evenzo over het goddeloze naziregime dat zich onder meer op een gruwelijke wijze vergreep aan het Joodse volk? In zijn rede op de eerste naoorlogse partijdag van de SGP zou ds. Kersten deze zaken uitdrukkelijk noemen. Het rechtvaardig oordeel van God ging zowel over de Duitsers als

Jongeren die zich aangesloten hadden bij de NSB konden in de Gereformeerde Gemeenten niet zomaar belijdenis doen.

over ons volk. Onze ontaarde vijand heeft, door satanische haat gedreven, tot zijn eigen ondergang de Joden beproefd doen worden. Want 'wie zijn handen aan de Joden slaat, graaft zichzelf het graf', aldus ds. Kersten.

Verantwoord en evenwichtig

Nu kon men in de bezettingstijd niet alles zo openlijk zeggen en schrijven als men dat voor en na de oorlog kon. De dreiging van Duitse represailles was reëel. Ds. Kersten werd al in 1941 bij de SD ter verantwoording geroepen over hetgeen hij in De Banier geschreven had.

Dat neemt niet weg dat het in zo'n cruciale periode natuurlijk wel van groot belang was dat hetgeen je naar buiten bracht, een verantwoord en

evenwichtig geheel vormde. Dit om te voorkomen dat mensen met je woorden de verkeerde kant uit zouden gaan. Dat gold zeker voor leidinggevende personen, zowel in als buiten de kerk.

Niet zonder reden concludeert de historicus Van Roon (Bosma verwijst daar ook naar) dat Kerstens uitspraak dat de bezettende macht een roede in Gods hand was, haar een dusdanig religieus aureool gaf, dat feitelijke collaboratie in zijn kring geen zeldzaam verschijnsel is gebleven.

Met name in de eerste oorlogsjaren heeft ds. Kersten dingen gezegd en geschreven die beter achterwege hadden kunnen blijven of in ieder geval hadden moeten worden aangevuld. Dat is jammer. Het schaadde niet al-

leen zijn nagedachtenis als politicus, maar droeg ook bij aan de spanningen die zich in de loop van de jaren veertig in de Gereformeerde Gemeenten openbaarden.

De bekende Scherpenzeelse ouderling Bart Roest wist in de oorlogsjaren tot een betere afweging te komen. Hij was er van overtuigd dat de Duitsers van God gezonden waren om ons land te straffen, maar tevens beschouwde hij hen als trawanten van de satan, niet het minst om hetgeen zij de Joden aandeden. Een zoon van hem zat in het verzet.

(wordt vervolgd)

Apeldoorn,

C.S.L. Janse

Even maar...

70 jaar

Misschien is het u bekend hoe de leeftijdsopbouw van onze predikanten is. Relatief veel ouderen en betrekkelijk weinig echt jongeren. Dat behoort ook bij de zorg voor de toekomst over de schapen die vermoeid en verstrooid zijn als schapen die geen herder hebben. Het gaat me nu om een specifiek probleem.

Tot in de jaren negentig van de vorige eeuw was het de kerkordelijke regel dat een predikant alleen maar met emeritaat kon gaan, wanneer hij een medische verklaring van twee artsen kon overleggen dat het dienen van een eigen gemeente niet meer ging. Dus welke leeftijd deze broeder ook had, deze medische verklaringen moesten overlegd worden.

In de negentiger jaren is synodaal besloten dat dit alleen nog maar geldt wanneer men de leeftijd van 70 jaar nog niet bereikt heeft. Daar boven is dit dus niet meer nodig. Het is dus eigenlijk uitsluitend een formele administratieve regel dat die medische verklaringen niet meer nodig zijn. Niet meer en niet minder.

Deze regel is echter in de praktijk wat anders gaan functioneren. Namelijk dat men met 70 jaar direct met emeritaat gaat. Begrijpt u me goed, dat het dienen - in deze tijd - van een eigen gemeente veel met zich meebrengt. En dat gevoeld wordt dat de krachten (kunnen) gaan verminderen. Met name de catechese en het pastoraat zijn daarbij zwaarwegende factoren.

Dus wanneer een ambtsbroeder gevoelt dat het einde van het dienen van een eigen gemeente is aangebroken, is daar alle ruimte en begrip voor! Een persoonlijke beslissing voor Gods aangezicht, die van harte gerespecteerd wordt. Een beslissing waar men naar toegroeit en waar ook de nodige strijd aan verbonden kan zijn. 'Op de meest eervolle wijze wordt dit emeritaat door de classis verleend' en... door de gemeenten van harte gegund.

Een andere kant is dat wanneer er broeders zijn, die nog gevoelen dat deze tijd voor hen niet is aangebroken, niet gezegd moet worden: 'de grens van 70 jaar is toch gepasseerd?' Want dat is nooit de bedoeling van deze regel geweest. Het

is goed wanneer de krachten het toelaten om nog te mogen dienen. De kerkenraden kunnen hier het hunne toe bijdragen door taakafbakening en taakbeperking.

Emeritering houdt namelijk in dat we enigszins buiten het kerkelijk leven komen te staan. Geen afvaardiging meer naar meerdere vergaderingen en ook geen taak meer op deze vergaderingen, geen deputaatschappen meer. Dit laatste heeft de synode van 2001 als regel ook uitdrukkelijk besloten.

Het is ook goed als emeritus predikant dit beseffen. En in gebed voor de volgende generatie predikanten en in broederlijke verbondenheid aan hen uit te zien naar Gods werk in de geslachten. De generaties hebben elkaar nodig als estafettelopers.

In het doorgeven van de waarheid die naar de godzaligheid is, het pand dat ons een tijdje is toebetrouwd ongeschonden overgeven aan het volgende geslacht. Dat is van wezenlijk belang. Daartoe is ootmoed en veel gebed nodig van jong en oud(er).

v. A.

Bekering en geloof

In dit artikel willen we het Schatboek samenvattend analyserend tot een voorzichtige conclusie komen hoe de plicht tot geloof en bekering wordt ingevuld.

In de omschrijving van het Evangelie heeft het Schatboek een duidelijke plaats gegeven aan bekering en geloof, of geloof en bekering. We hebben in de titels van deze drie artikelen de volgorde bekering en geloof aangehouden, omdat deze volgorde zo ook in de Dordtse Leerregels II,5 voorkomt. In het Schatboek wordt, op twee keer na in het eerste deel, bijna uitsluitend de volgorde geloof en bekering gebruikt. Wij menen te kunnen zeggen dat met 'bekering' de gehoorzaamheid wordt bedoeld. Het woordje 'geloof' ziet dan meer op het instrument dat Christus en Zijn weldaden aanneemt. Zo omschrijft het Schatboek het ook op pag. 246: "zij verplichten zich om deze grote weldaden met een waarachtig geloof te ontvangen en Hem ware gehoorzaamheid te bewijzen"

Geloof en bekering maakt onderscheid

Deze dubbelslag "geloof en bekering" is beslissend om onderscheid te maken tussen Gods kinderen en de onbekeerden. Het Schatboek wijst daar in Zondag 7 nadrukkelijk op. Op blz. 750 (handelend naar aanleiding van Zondag 21 over de Kerk) wordt dit ook met zoveel woorden genoemd: "Sommigen belijden afkerig te zijn van de kerk: ze loochenen het geloof en de bekering; ze zijn openlijke vijanden van God en van de kerk. Anderen zijn tot de kerk geroepen, maar niet krachtig, zoals de huicelaars die wel de leer belijden, maar zonder het ware geloof en bekering tot God. Weer anderen zijn krachtig geroepen en uitverkoren; zij geloven in waarheid. Hun aantal is zeer klein, zoals geschreven staat: 'Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren' (Matth. 20:16)."

De eerste oorzaak van dit onderscheid legt het Schatboek in Gods eeuwige verkiezing. Deze raad Gods

Waar de eis tot geloof en bekering in het Evangelie wordt geleerd, leert de zondaar die diepe afhankelijkheid van het werk Gods in Christus door Zijn Geest.

volvoert de Zoon, de Middelaar door middel van de Heilige Geest als Hij alle uitverkorenen, die Hem van de Vader gegeven zijn, roept en het geloof schenkt. De Heilige Geest voert Gods raad uit door Zichzelf, als Hij hen verlicht en heiligt. Het instrument is het Woord, waardoor de Heilige Geest in de harten van de uitverkorenen krachtig werkzaam is en Gods raad volvoert. We hoorden dit ook bij de omschrijving van de verschillen tussen wet en Evangelie. Ik denk dat het Schatboek daarom ook nadrukkelijk heeft gezegd dat de eis van geloof en bekering niet tot de wet behoort, maar tot het Evangelie. Behoorde het tot de wet, dan zat er verdienstelijkheid in ons geloven en bekeren. Het behoort tot het Evangelie, waardoor de Heere genadig openbaart en toerekent (verschil 1

en 2, zie vorig artikel) wat noodzakelijk is om Christus en Zijn weldaden toe te eigenen (verschil 3).

Geloof en bekering als eis van het Evangelie

Er bestaat dus geen misverstand over Wie geloof en bekering werkt. Dit klinkt ook door in het antwoord van Zondag 7. Het is ook duidelijk bij wie de Heere dat werkt: bij de uitverkorenen. Maar waarom dan toch die verplichting van de kant van de mens? Misschien kunnen we het beter zo zeggen: waarom verplichten Gods kinderen zich tot geloof en bekering?

Voor alle duidelijkheid. God nodigt alle mensen tot geloof en bekering (pag. 754). Alle mensen zijn het God ook schuldig. Het stelt de onbekeerden ook schuldig (zie de eerder genoemde Dordtse Leerregels).

Opmerkelijk is echter dat waar de Heere geloof en bekering heeft gewerkt, Gods kind zich ook verplicht tot geloof en bekering en de eis van het *Evangelie* (!) gaat verstaan. En het Evangelie leert dat de zaligheid in geen Ander is, dat de gerechtigheid die voor God kan bestaan alleen in Christus is. Waar nu Gods kind zich verplicht tot geloof naar de eis van het Evangelie, gelooft Gods kind dat het genade alleen in Christus is! Die verplichting, door het geloof alleen, zegt dan: het is niets uit mij, het is álles uit Hem!

Zo ook de verplichting tot bekering. De ware gehoorzaamheid wordt dan niet in Gods kind gevonden als zijn werkzaamheid en zijn bekeren. De verplichting tot bekering naar de eis van het *Evangelie* zegt: dat kan en is alleen door het werk van de Heilige Geest in Gods kind.

Samengevat: waar de eis tot geloof en bekering in het Evangelie wordt geleerd, leert de zondaar die diepe afhankelijkheid van het werk Gods in Christus door Zijn Geest. En dat is nu precies ook het kenmerk tussen Gods kinderen en de anderen, ook degenen die de leer op zich beamen. Dáárom is Zondag 7 zo belangrijk. Dáárom staat het ook na Zondag 2-6. Het is een Zondag om te beproeven of dat ware geloof door Gods Geest in het hart is gewerkt, opdat de eis van het Evangelie en de wederkerige verplichting worden verstaan.

Barneveld,

ds. D. de Wit

Beroep of roeping?

Het is in de tweede plaats wel van groot belang hoe we de talenten gebruiken. Daar is de gelijkenis van de talenten uit Matthéüs 25 duidelijk in.

De heer zegt op de dag van de reenschap dat hij inderdaad ijver en inzet beloont en toont dat ook in zijn daden: 'Ga in, in de vreugde uws heren'. Maar de luie knecht die met zijn talent niets gedaan heeft, wordt gestraft: 'Werpt den onnutten(!) dienstknecht uit in de buitenste duisternis'. Dat is dus nogal een straf.

Maar het gaat in deze gelijkenis wel over het eindoordeel in Gods Koninkrijk. In dat perspectief is de vraag hoe wij Gods gaven in ons leven hebben besteed (en besteden) als Hij ons ter verantwoording roept, wel een wettelijke vraag. Wat is ons antwoord? Bij het omgaan met onze talenten schuilen twee gevaren: onderschatting en overschatting van onze talenten. Onderschatting als we onze talenten niet goed gebruiken, verkwisten of verkeerd inzetten. Het komt nogal eens voor dat een leerling op het vwo begint en uiteindelijk amper met een vmbo-diploma van school gaat.

Overschatting als we teveel van onszelf (of door anderen opgelegd) vragen. Een leerling moet dan bijvoorbeeld per se naar het vwo, terwijl de havo voor hem of haar al moeilijk genoeg is. Dat is vragen om moeilijkheden. Het belangrijkste is dat deze keuzes worden gemaakt dat ze vanuit het hart, het binnenste, na het gebed tot de Heere om hulp en antwoorden, mogen komen!

Welke motieven en argumenten spelen nu een rol bij de keuze van het beroep? Dat kunnen verschillende zaken zijn. Vroeger kwam het nogal eens voor dat de kinderen het beroep van hun ouders kozen. En soms zie je dat nog wel, bijvoorbeeld in het overnemen van het familiebedrijf, als dat tenminste financieel mogelijk is.

Soms zie je ook dat het motief van veel geld verdienen terugkomt. Laten we eerlijk zijn, dat leeft in ons aller hart. Maar dan zie ik nog die oud-leerling die indertijd ook voor

het geld gekozen had en dacht in de ICT-wereld zijn slag te kunnen slaan. Toen ik hem na jaren sprak, vertelde hij dat het toch niet zo'n goede keuze was geweest. Hij kreeg een basisloon en alleen door buitensporig hard te werken kon hij extra geld verdienen. Ten koste van zijn gezin, zijn familie en zijn gezondheid...

Zo moet het dus niet. En carrière maken dan, mag dat niet? Het is toch Bijbels om flink aan te pakken en vooruit te komen? En het is toch de calvinistische arbeidscultuur die Nederland tot een welvarend land gemaakt heeft?

Blijf eerlijk bij de waarheid van Gods Woord vanaf het eerste moment. Als men er na drie maanden nog eens achter komt dat je christen bent, is er wel iets misgegaan...

Natuurlijk mag een mens op een gezonde manier vooruitkomen in zijn beroep. Het is ook Bijbels en gezond voor een mens om flink aan te pakken. Maar er is ook een keerzijde.

Ga je er helemaal in op? Is je werk het einde, je levensdoel? Denk je niet gemist te kunnen worden in het bedrijf of de instelling waar je werkt? Er zijn andere, hogere dingen in het leven. God vraagt dat we de tijd die Hij aan mensen geeft, op een verantwoorde manier besteden ten dienste van Hem en de uitbouw van Zijn Koninkrijk. En dat kan in elke plaats waar de Heere ons gesteld heeft.

Beseffen we nog dat de Heere ons leven ook in dit opzicht leidt, bestuurt en regeert? Wat staat er ook alweer in Zondag 50 van de Heidelbergse Catechismus: '...en dat noch onze zorg en arbeid, noch Uw gaven, zonder Uw zegen ons gedijen en dat wij derhalve ons vertrouwen van alle schepselen aftrekken en op U alleen stellen'.

Kies dus een beroep (en dat geldt natuurlijk ook voor de studie als de weg naar het beroep) dat past bij je karakter, je capaciteiten en je wensen. Dat

gaat nooit zonder het gebed. De Heere wil ook hulp geven in deze praktische zaken.

Besef ook bij de studie en beroepskeuze dat het je opdracht is iets uit naastenliefde voor de medemens te betekenen. Moeten we dan allemaal in de gezondheidszorg, de hulpverlening of het onderwijs omdat we daar onze medemensen het beste zouden kunnen helpen? Nee, je kunt dat ook in de techniek. Iemand die technische geneeskunde gestudeerd heeft en bij TNO of een bedrijf dat in medische apparatuur is gespecialiseerd, verbeteringen van scanapparatuur ontwikkelt, is toch zeker bezig om te dienen? Het gaat er dus om dat *onze houding* er een is van dienend te werken in de maatschappij waarin we toch van de Heere een plaats gekregen hebben.

Mogen we dan alle beroepen kiezen? Kun je als christen alle beroepen volgens Bijbelse principes en naar eer en geweten uitoefenen? Hier staan als twee belangrijke normen: Gods Woord en je geweten. Blijf deze normen gebruiken. Dan zijn er bijvoorbeeld in de show- of amusementswereld inderdaad beroepen die je als christen niet kunt uitoefenen, of je moet je christen-zijn verloochenen.

Maar er is natuurlijk ook een zogenaamd 'grijs' gebied. Daar horen beroepen in de uniformsector bij. Werken bij de landmacht, de marine of de politie is natuurlijk nodig. En het zijn mooie beroepen. Maar de leefomgeving waarin je dan terecht komt, is niet altijd gemakkelijk.

Ik herinner me nog die stevige examenleerling vwo. Zowel fysiek als geestelijk dacht hij de wereld wel aan te kunnen. Na een paar maanden Breda, opleiding tot landmachtofficier, kwam hij terug. Hij vertelde dat hij gestopt was. Letterlijk weggepest. Eén keer je gehaktbal van je bord afhalen terwijl je aan het bidden bent, ach. Maar elke keer? Eén keer een watje genoemd worden als je niet meegaat drinken, oké, maar elke keer? Hij was gestopt, want hij kon er niet meer tegen.

Natuurlijk zijn er ook andere ervaringen. Goede ervaringen. Zeker, maar het is zaak om je dit wel te realiseren. En blijf eerlijk bij de waarheid van Gods Woord vanaf het eerste moment. Als men er na drie maanden nog eens achter komt dat je christen bent, is er wel iets misgegaan...

(wordt vervolgd)

Scherpenzeel,

H. van Grol

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Bedankt

Voor Hilversum,
ds. A. Vermeij te Nieuw-Beijerland.

■ AANGEPASTE KERKDIENTST TE GENEMUIDEN

Op **zaterdag 16 mei** zal in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Genemuiden een aangepaste kerkdienst worden gehouden voor mensen met een verstandelijke beperking. Tevens afsluiting van het aangepaste catechisatieseizoen. In deze dienst hoopt voor te gaan student M.T. Al-Chalabi. De dienst begint om 14.30 uur. Iedereen is van harte welkom.

■ DOVENDIENST TE GOUDA

Op **zaterdag 16 mei** hoopt ds. G. Clements voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden. Deze dienst, die om 15.00 uur begint, wordt gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente, Nieuwe Gouwe Oostzijde 2b. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2015

* Pag. 374, **gemeente UDDEL.**

Toevoegen: Regeling preekbeurten:

N. Verdoes, Markveldweg 10b,
3888 MB Uddel, tel. (0577) 401495,
e-mail n.verdoes@kliksafe.nl

Ds. G. Mouw is verhuisd naar
Zandsteeg 4, 3888 LX Uddel.

Zijn telefoonnr. is nu:
(0577) 402233.

***Tevens bedankt hij hartelijk voor al het
meeleven dat hij in de achterliggende
tijd heeft ontvangen.***

Verschijsing Kerkelijk Jaarboek 2015

Het Kerkelijk Jaarboek 2015 is inmiddels verschenen. U kunt dit boek verkrijgen bij de onder ons bekende boekhandelaren en bij het Kerkelijk Bureau, tel. 0348-489900, e-mail kbgg@cbgg.nl. De kosten bedragen € 10,- per stuk (excl. verzendkosten).

Meer informatie kunt u vinden op www.cbgg.nl/opening

■ VOORLICHTING CGO- OPLEIDINGEN OP HBO-NIVEAU

De CGO geeft op **woensdag 20 mei** voorlichting over de Post-HBO-opleiding klassieke talen en op **donderdag 21 mei** voorlichting over de opleiding voor godsdienst. Aanvang: 19.30 uur. U bent van harte welkom! Kijk voor het programma op www.cgo.nu.

■ VOORLICHTING OPLEIDING DOCENT GODSDIENST (CGO-HBO)

De CGO houdt op **donderdag 21 mei** voorlichting over de opleiding tot godsdienstdocent in het gebouw van hogeschool Driestar *educatief*, Burgemeester Jamessingel 2 te Gouda. U bent welkom van 18.00-21.15 uur. Kijk voor het programma op www.cgo.nu

■ THEMA-AVOND DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL

Op **vrijdag 29 mei** hoopt het Deputaatschap voor Israël zijn jaarlijkse themabijeenkomst te houden. De bijeenkomst wordt dit jaar op een avond gehouden. Het thema is: "Am Israel Chai! Leven voor Israël". Na de opening door ds. W. Silfhout volgt een maaltijd. Daarna een lezing door ds. P. Morris resp. ds. C.J. Meeuse over: Overwegingen na 30 jaar ervaring onder Joden resp. over: Overwegingen na 20 jaar ervaring onder Joden. Na een forumdiscussie volgt om 21.45 uur de sluiting, incl. introductie vertaling boek "Jewish themes in the New Testament" van ds. Morris.

De bijeenkomst wordt ditmaal gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Woerden, Oudelandseweg 50 en vangt aan om 17.00 uur. Deelnemerkosten: € 7,50 p.p., studenten: € 5,-, te voldoen bij binnenkomst. In prijzen is een broodmaaltijd inbegrepen. Deelname vanaf 18.45 uur is ook mogelijk. Opgave vooraf is gewenst, via www.dep-israel.nl of telefonisch (0348) 489929.

■ VELUWSE DAG HELPENDE HANDEN TE ELSPEET

Op **zaterdag 23 mei** organiseert de afd. Veluwe van Helpende Handen een dag van 10.00 tot 15.00 uur. Locatie: Gereformeerde Gemeente Elspeet, Nachtegaalweg 11.

Er zijn diverse verkoopkramen. Ook is er een dia-presentatie. Voor de kinderen zijn er verschillende activiteiten. Volop catering aanwezig. Opbrengst is voor het clubwerk afd. Veluwe van Helpende Handen. Voor meer informatie: tel. 06-83208256.

BERICHTEN

■ OPENING/OPEN DAG CBGG TER WOERDEN

Op **zaterdag 27 juni** zal de officiële opening van het vernieuwde Centraal Bureau van de Gereformeerde Gemeenten (CBGG) te Woerden plaatsvinden. Het morgenprogramma begint om 10.15 uur met een bezinnende bijeenkomst in de kerk van de Geref. Gemeente, aldaar, rondom het thema "Kerk-zijn in een seculiere samenleving". Tijdens het

middagprogramma (12.15-15.30 uur) is er open huis van het CBGG aan de Houttuinlaan 7, waar de daar gehuisveste organisaties zich presenteren op de diverse afdelingen.

U bent van harte welkom om van uw betrokkenheid en belangstelling blijkt te geven door deze dag te bezoeken en zo een idee te krijgen van het werk dat vanuit het CBGG wordt verricht.

■ INSPIRATIEBIJEENKOMST KERK EN SCHOOL VOOR REFORMATORISCH ONDERWIJS

Op **donderdag 18 juni** en **donderdag 9 juli** belegt Driestar educatief regio-avonden voor kerken en scholen in resp. de regio's Veluwe en Zeeland. Het betreft avonden rondom identiteit en vorming en de koers van Driestar educatief. We vragen u als bestuurders en ambtsdragers uit onze achterban met ons mee te denken over de strategische keuzes voor onze lerarenopleidingen en onderwijsadviesdienst. Daarnaast zijn er enkele toerustingswerkshops voor uw taak als opvoeders op school en in de kerk.

Kerkenraden, directies en schoolbesturen uit de regio zijn van harte welkom. Behalve op de Veluwe en in Zeeland worden na de zomervakantie ook bijeenkomsten georganiseerd in de regio's Noordoost en Zuidwest.

Voor meer informatie en aanmelden: www.driestar-educatief.nl/regioavond-veluwe
www.driestar-educatief.nl/regioavond-zeeland

■ FIETSTOCHT DOOR HET WESTLAND

Fietstocht door het Westland op **maandag 25 mei**. Start tussen 13.00 en 14.00 uur bij de Westerkerk, Obrechtlaan 21, 's-Gravenzande. Deelnamekosten: € 2,50 p.p., max. € 10,- per gezin. Opbrengst is voor het inloophuis in Den Haag.

■ ORGELAVOND TE GOUDA

Orgelavond met samenzang op **zaterdag 23 mei**, aanvang: 20.00 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Gouda, Nieuwe Gouwe Oostzijde 2b.

■ ZANGAVONDEN

Terneuzen

Samenzangavond (met bovenstem) op **zaterdag 6 juni**, aanvang: 19.30 uur, in de Grote Kerk van Terneuzen. Orgelbegeleiding: Peter Wildeman. Opening door: ds. P.D. den Haan. Collecte t.b.v. Hudson Taylor Stichting.

Vlissingen

Koor- en samenzangavond op **zaterdag 16 mei**, aanvang: 19.30 uur, in de Grote of St. Jacobskerk van Vlissingen, met medewerking van o.a. het chr. samengesteld mannenkoor Zeeland en organist Martin Weststrate. Opening en sluiting door ouderling A.C. Hage uit Vlissingen. Collecte voor Gevangenzorg Nederland en de Stichting Winstuitverlies.

Wageningen

Zangavond op **zaterdag 23 mei**, aan-

vang: 19.30 uur, in de Immanuëlkerk van de Geref. Gemeente te Wageningen, Van Uvenweg 13, m.m.v. gemengd koor Sursum Corda uit Zeist, kinderkoor Obadja uit Rhenen en gemengd koor Harpe Davids uit Wageningen.

Zaltbommel

Zangavond op **zaterdag 30 mei**, aanvang: 19.30 uur, in de Sint Maartenskerk te Zaltbommel, m.m.v. kinderkoor de Kleine Lofstem en meisjeskoor Maria van de Geref. Gemeente te Tricht-Geldermalsen, in samenwerking met Grace Ladies Choir, en enkele instrumentalisten.

■ AANMELDING CURSUS 2015/2016 CKO VAN VOGG

U kunt zich opgeven voor de nieuwe cursus van de CKO 2015/2016 van de VOGG. Aanmelding graag **vóór 1 augustus a.s.** Voor nadere informatie: zie de website van de VOGG: kerkenmuziek.nl/cko-weer-van-start/

U kunt rechtstreeks contact opnemen met de cursusleider Henk C. de Gelder via e-mail: hcdege48@gmail.com of tel. 0186-692088.

■ LANDELIJKE ORGELTOCHT VOGG

Op **zaterdag 23 mei** is de landelijke orgeltocht van de VOGG in Kampen. Aanvang: 9.45 uur in de Burgwalkerk. Overige kerken: Broederkerk, Poortkerk en Bovenkerk. Organisten: Sander van den Houten, Niels Adema en Ab Weegeenaar. Jaarvergadering in de Poortkerk. Voor meer info zie: www.kerkenmuziek.nl. Iedereen is van harte welkom!

■ VERKOPINGEN

Ede

Verkoping op **zaterdag 23 mei**, van 10.00-15.00 uur. Locatie: Petrakerk, Lunterseweg 25 in Ede. Veiling om 11.30 uur en 13.00 uur. Schapen scheren om 11.00 uur en om 13.30 uur. Voor de kinderen zijn er verschillende activiteiten. De opbrengst is t.b.v. het bouwfonds.

's-Gravenzande

Markt op **zaterdag 23 mei**, van 9.30-14.30 uur, op de locatie Zanddijk 70 in 's-Gravenzande.

georganiseerd door de zendingscommissie en de vrouwenvereniging van de Westerkerk, aldaar.

De opbrengst is t.b.v. kerk, zending, evangelisatie, deputaatschap bijzondere noden en vakantie voor mensen met een beperking.

Krimpen a/d IJssel

Verkoping/rommelmarkt op **zaterdag 23 mei**, van 9.30 -14.00 uur in en rond

de Sebakerk, Kon. Wilhelminaplein 1 te Krimpen aan den IJssel. Ook voor de kinderen is er van alles te doen. De opbrengst is voor de ZGG, Evangelisatie in Rotterdam en Deputaatschap voor Israëli.

Woerden

Boerenerfmarkt op **zaterdag 30 mei**, van 10.00-15.00 uur, op de locatie Breeveld 12 te Woerden.

De opbrengst is o.m. voor het bouwfonds van de plaatselijke Geref. Gemeente. Mogelijkheid voor deelname aan een vaartocht over de Rijn. Ook kunnen de kinderen aan hun trekken komen.

Zie voor meer informatie: website <http://kinderhulpghana.nl>

■ BENOEMING PASTORAAL WERKER DE OASE TE OUDDORP

Het bestuur van diaconaal gastenhuis de Oase te Ouddorp heeft ds. A.J. de Waard benoemd tot pastoraal werker. Ds. De Waard is predikant van de Gereformeerde Gemeente te Nieuwdorp. Hij vervangt per 1 juni 2015 ds. C. Oorschot, die vanaf mei 2014 als tijdelijk pastoraal werker is verbonden aan de Oase.

■ BIJEENKOMST VAN FEBE TE GOUDA

Jaarvergadering van Febe, de vereniging van werkers in de gezondheidszorg, op **zaterdag 30 mei**, aanvang: 13.30 uur, met aansluitend een lezing over: 'Euthanasie en levensbeëindiging bij pasgeborenen' door dr. R. Seldenrijk. Locatie: kerk Geref. Gemeente, Nieuwe Gouwe O.Z. 2b, Gouda. Aanvang lezing: 14.15 uur. Afsluiting bijeenkomst: rond 16.15 uur. Ook niet-leden zijn van harte welkom! www.febezorg.nl

■ WERK GROEP OUDERSENFAMILIERONDOM

De werkgroep 'ouders en familie rondom mensen met een andere geaardheid' is opgericht vanuit de behoefte aan onderling contact van mensen, die met homofilie worden geconfronteerd in het gezin en/of familiekring. Meer informatie kunt u vinden op de website: www.oudersefamilierondom.nl. Op **vrijdag 5 juni**, aanvang: 19.30 uur, zal een landelijke bijeenkomst worden gehouden, waarin het thema 'homoseksualiteit, acceptatie en grenzen' centraal zal staan. De locatie wordt bekend gemaakt aan diegenen die zich hiervoor hebben aangemeld. Aanmelden per e-mail naar contact@oudersefamilierondom.nl

■ PROMOTIE

Op 30 april 2015 mocht de heer E.G. Bosma, lid van onze gemeente, promoveren

op het proefschrift "Oude waarheid en nieuwe orde". Dit omvangrijke werk is een uitvoerige studie naar de houding van de bevindelijken in de aanloop naar de Tweede Wereldoorlog en tijdens deze oorlog. Het proefschrift werd verdedigd aan de Vrije Universiteit te Amsterdam binnen de faculteit der geesteswetenschappen. Van harte feliciteren we de heer Bosma en zijn gezin met het behalen van deze doctorsgraad. Hierbij spreken we de wens uit dat de Heere met verootmoediging doet beleven: "Wat hebt gij, dat gij niet hebt ontvangen."

Kerkenraad,
Geref. Gemeente Rijssen-Noord

■ KONINKLIJKE ONDSCHIEDINGEN

* Op vrijdag 24 april j.l. ontving een tweetal leden van onze gemeente een koninklijke onderscheiding uit handen van burgemeester Stapelkamp.

Dhr. E.W. Timmerman was een tiental jaren lid van de plaatselijke zendingscommissie. Tevens was hij enkele jaren secretaris van regionale zendingscommissie. Daarnaast was hij leidinggevende van de jeugdvereniging binnen onze gemeente. Dhr. Timmerman maakte verschillende

jaren deel uit van de Raad van Toezicht van de Stichting Rusthuizen in Zeeland. Van 1997 tot januari 2015 was hij eerst enkele jaren diaken en daarna ouderling in onze kerkelijke gemeente.

Mevr. G.C. Geuze-de Jong is sinds 1971 (bestuurs)lid van de vrouwenvereniging Tryfosa van onze gemeente. Sinds 2004 is ze vrijwilliger bij de christelijke boekhandel De Bron in Kapelle. Na het vroegtijdig overlijden van haar ouders heeft mevrouw Geuze de zorg voor haar twee jongere broers en drie zusjes op zich genomen. Daarnaast collecteert mevrouw voor het Epilepsiefonds en voor de Stichting Woord en Daad.

Namens de gemeente feliciteren wij beide gemeenteleden met hun benoeming tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. We wensen hen Gods onmisbare zegen toe in hun persoonlijk leven en in de kerkelijke en maatschappelijke taken.

Kerkenraad
Geref. Gemeente Kapelle-Biezeling

* Op vrijdag 24 april heeft ouderling J.W. van Dijke door de burgemeester van Alphen aan den Rijn een lintje opgespeld gekregen. Hij is door de koning benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Hij heeft dit lintje vooral gekregen voor het vele werk dat hij in onze kerkelijke gemeente heeft verricht. Sinds 1989 is hij ouderling en sinds het emeritaat van ds. R. Boogaard is hij ruim vijftien jaar voorzitter van de kerkenraad. Ook was hij een lange periode leider van de +17-vereniging. Naast diverse andere maatschappelijke activiteiten was hij ook lange tijd lid en later voorzitter van het schoolbestuur. We feliciteren hem van harte met deze onderscheiding. De kerkenraad wenst hem toe dat zijn werk voor onze gemeente ook in de toekomst, mag bijdragen aan de komst en uitbreiding van Gods koninkrijk.

Kerkenraad
Geref. Gemeente Leiderdorp

* Vrijdag 24 april j.l. is ouderling G.C. Slingerland koninklijk onderscheiden, als lid in de Orde van Oranje-Nassau, door burgemeester G. Rabelink van Zierikzee. In 1983 is onze broeder bevestigd als diaken en een jaar later als ouderling, zodat hij tot heden de gemeente 31 jaar dient in het ambt.

In de vacante periode van 38 jaar, na het vertrek van wijlen ds. W. Hage en de komst van onze predikant ds. J. van Belzen in 2014, is veel ambtelijk werk door hem verricht.

Broeder Slingerland was vele jaren voorzitter van de kerkenraad en de zendingsskrans, gaf catechisaties, verzorgde de copy voor het Kerkelijk Nieuws. Ook

was hij jaren voorzitter van het Contact Orgaan Gereformeerde Gezindte in de gemeente Schouwen-Duiveland en lid van de contactgroep WMO van de burgerlijke gemeente namens de kerken.

Ds. J. van Belzen sprak namens de kerkenraad een enkel woord. Hij wees erop dat deze onderscheiding het tijdelijke leven betreft, maar de onderscheiding des Heeren is tot in het eeuwige leven.

Dhr. Slingerland sprak in zijn dankwoord van een volkomen verrassing en gaf aan deze morgen bepaald te zijn bij: 'Alzo ook gij, wanneer gij zult gedaan hebben al hetgeen u bevolen is, zo zegt: Wij zijn onnutte dienstknechten; want wij hebben maar gedaan, hetgeen wij schuldig waren te doen.' Het is de wens van zijn hart dat de Heere al de eer mag ontvangen.

Kerkenraad
Geref. Gemeente Oosterland

* Dhr. M. Janse is benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Hij is ruim 20 jaar lid van de vrijwillige brandweer in Veere en zet zich in voor de post Oostkapelle. Wij feliciteren hem van harte met deze onderscheiding. De Heere die al die jaren krachten schonk geve hem wat nodig is voor tijd en eeuwigheid.

Kerkenraad
Geref. Gemeente te Oostkapelle

* Dhr. A.P. Verheij, ouderling van onze gemeente, is benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau.

Op vrijdag 24 april werden hem de hierbij behorende versierselen door de burgemeester van Werkendam, mevrouw S. Haasjes-van der Berg, opgespeld.

Deze onderscheiding is hem toegekend vanwege zijn functies in het kerkelijke en maatschappelijke leven. Als ouderling mag hij vele jaren de gemeente van Werkendam dienen, waarvan de laatste jaren als tweede voorzitter van de kerkenraad.

Als medeoprichter van het schippersinternaat De Merwede te Werkendam is hij voorzitter van de oudercommissie geweest en is hij nu al geruime tijd voorzitter van het internaat. Ook was hij bestuurslid van de koninklijke Schuttevaer, afd. Werkendam.

Wij feliciteren dhr. Verheij, zijn vrouw en gezin van harte met deze Koninklijke onderscheiding.

Wij wensen hem toe dat hij, in afhankelijkheid van de rijkmakende zegen des Heeren, zijn gaven nog geruime tijd mag besteden in de taken die hem op de schouders zijn gelegd.

Kerkenraad
Geref. Gemeente Werkendam

* Op vrijdag 24 april heeft de burgemeester van de gemeente Reimerswaal

Herinnering betaling abonnementsgeld

Enkele weken geleden ontving u de factuur voor de betaling van het abonnementsgeld voor de periode april-oktober 2015. Een groot deel van de abonnees heeft inmiddels betaald. Hartelijk dank daarvoor! Van een deel van de abonnees hebben we echter nog geen betaling ontvangen. **We verzoeken u vriendelijk doch dringend om uw betaling per ommekeer uit te voeren.** Bij een betalingsherinnering zullen we € 2,- extra invorderingskosten in rekening moeten brengen.

Met uw medewerking aan een spoedige betaling bespaart u onze administratie een hoop extra werk en kosten. Mogen wij op u rekenen?

Bij voorbaat dank!

L.J. Goud,
penningmeester deputaatschap
De Saambinder

een koninklijke onderscheiding uitgereikt aan mevr. J. J. Vlaming en dhr. J.W. Kosten. Beiden zijn benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau.

Mevr. Vlaming verzorgt al heel lang de ehbo-lessen op de ds. G.H. Kerstenschool in Yerseke en heeft meer dan 1.250 leerlingen de eerste beginselen van hulpverlening en optreden bij calamiteiten bijgebracht. Ook is zij een lange reeks van jaren betrokken bij de kerkhulpverlening. Hulpverlening en dienstbetoon staan centraal in haar leven en als school en kerk zijn we haar erkentelijk voor haar trouwe inzet en betrokkenheid.

Dhr. Kosten is ruim 35 jaar als bibliotheek-

caris betrokken bij onze kerkbibliotheek. Samen met verschillende vrijwilligers verzorgt hij de aankoop, het beheer en de uitgifte van de ruim 5.000 boeken van de bibliotheek.

Ds. C. van Krimpen sprak beide gedecoreerden hartelijk toe vanuit Psalm 116: "Wat zal ik de Heere vergelden...". Hij feliciteerde beiden met de ontvangen onderscheiding en wees op de noodzaak van het ontvangen van de 'hoogste Onderscheiding' die een mens krijgen kan. Hij wenste beiden toe om hun gewaardeerde werkzaamheden nog tot in lengte van jaren te mogen doen.

Kerkenraad Geref. Gemeente Yerseke.

Schot; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 15.00 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Mijdrecht 19.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 16.00 uur ds. D.W. Tuinier; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwerkerk 9.30 uur ds. C. Harinck en 15.30 uur ds. J. van Belzen; Nieuwe-Tonge 18.00 uur ds. C. Harinck; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. J.W. Verweij; Nisse 9.30 en 14.30 uur ds. G. Bredeweg; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oosterend 10.00 en 16.00 uur ds. J. IJsselstein; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 18.30 uur (openb. bel.) ds. S.W. Janse; Oostvoorne 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. L. Terlouw; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 12.00 en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 19.00 uur ds. L. Blok; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Oudemirdum 19.00 uur ds. P. Mulder; Oude-Tonge 14.30 uur ds. G. Pater; Poortugaal 9.30 uur (H.A.) ds. C. Neele en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Puttershoek 16.30 uur (openb. bel.) ds. B. van der Heiden; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveen 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Rijssen-Noord 11.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.00 en 15.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30 uur ds. W. Silfhout; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. M. Golverdingen; Rotterdam-IJsselmonde 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur (H.A.) ds. D.W. Tuinier en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 10.00 en 16.00 uur stud. H. Brons; Soest 9.30 uur ds. M.J. van Gelder en 19.00 uur ds. A. Schot; Sprang-Capelle 15.30 uur ds. M.J. van Gelder; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermaalsen 10.00 uur ds. P.G. Heijkamp en 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A. Vermeij; Utrecht 16.30 uur ds. J. Driessen; Veen 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 18.30 uur ds. D.W. Tuinier; Waarde 18.30 uur ds. G.J. Baan; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 15.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 14.00 uur ds.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 17 MEI 2015

Aagtekerke 9.30 uur en 19.00 uur ds. M. Joosse en 14.30 uur ds. G.J. Baan; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. J. Schipper; Alblasterdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Apeldoorn 15.30 uur stud. W.A. Zondag; Arnhem 19.00 uur ds. B. Labee; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Beekbergen 19.00 uur ds. K. Boeder; Benthuizen 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 uur ds. J. Driessen en 15.00 uur ds. W. Harinck; Bodegraven 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 14.00 en 18.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Boskoop 15.30 uur ds. L. Terlouw; Brakel 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Breda 15.00 uur stud. M.H. Schot; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Den Helder 17.00 uur ds. G. Heijkamp; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Deventer 15.00 uur ds. J. van Laar; Dirksland 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Doetinchem 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Drachten 9.30 en 19.00 uur stud. H. van der Heiden; Ede 9.30 uur ds. A.P. Baaijens en 15.30 uur ds. A. Verschuure; Eindhoven 10.00 (H.A.) en

15.00 uur ds. A.T. Huijser; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P. Mulder; Enschede 18.30 uur (Tegenstrijdige vermelding) ds. A. Schreuder; Enter 18.00 uur ds. A.P. Baaijens; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 18.30 uur stud. H. Brons; 's-Gravenzande 9.30 uur ds. H. Paul; Haamstede 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Hardinxveld-Giesendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Herkingen 14.30 uur ds. E. Bakker; Hoedekenskerke 14.30 uur (openb. bel.) ds. A.J. de Waard; Hoofddorp 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. A.J. Gunst; Hoogeveen 16.15 uur ds. A.B. van der Heiden; Hoogvliet 18.00 uur ds. R. Kattenberg; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kamperland 14.00 uur ds. M. Joosse; Kapelle-Biezelinge 15.00 uur ds. S.W. Janse; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 10.30 en 16.00 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; Lisse 10.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Marknesse 19.00 uur (leesdienst) ds. A.B. van der Heiden; Meeuwen 9.30 en 18.00 uur stud. M.H.

J.M.D. de Heer; Westzaan 10.00 uur ds. G. Heijkamp en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Woerden 10.00 en 18.30 uur stud. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Zoetermeer 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Zwijndrecht 16.30 uur ds. M. Golverdingen; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

■ DINSdag 19 MEI 2015

De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Naaldwijk 19.45 uur ds. A.J. Gunst; Nieuwerkerk 19.30 uur ds. M. Joosse; Oosterland 19.30 uur ds. J. van Belzen; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Scherpenisse 19.30 uur stud. W.A. Zondag; Scherpenzeel 19.30 uur ds. A. Verschuure; Sliedrecht 19.30 uur (GBS-dienst) ds. G. Hoogerland.

■ WOENSDAG 20 MEI 2015

Aagtekerke 19.30 uur ds. S. Maljaars; Amsterdam-Noord 19.30 uur ds. W. Vischer; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. P. Mulder; Drachten 19.30 uur ds. J. van Belzen; Emmeloord 14.30 uur (huw. bev.) ds. M. Joosse; Enter 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur (GBS-dienst) ds. M. Mondria; Hilversum 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Hoogeveen 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. E. Bakker; Kootwijkerbroek 14.30 uur (huw. bev.) ds. G. Beens; Leerdam 19.30 uur ds. J. Schipper; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. A. Vermeij; Oostvoorne 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer; Poederrijen 19.30 uur ds. G. Beens; Poortugaal 14.00 uur (huw. bev.) ds. W. Silfhout; Rhenen 14.00 uur (huw. bev.) ds. F. Mulder; Ridderkerk 14.00 uur (huw. bev.) ds. C. van Krimpen; Rijssen-West 19.30 uur (bidstond) ds. A. Schreuder; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. S.W. Janse; Terneuzen 19.30 uur (voor de zending) ds. G.W.S. Mulder; Uddel 19.30 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Veen 19.30 uur ds. C. Hogchem.

■ DONDERDAG 21 MEI 2015

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. J. van Laar; Bodegraven 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Dirksland 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Kapelle-Biezeling 19.30 uur (GBS-dienst) ds. A.T. Huijser; Melissant 19.30 uur ds. W.J. Karels; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. L. Blok; Ouddorp 19.30 uur ds. G. van Manen; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. E. Bakker; Sint Annaland 19.30 uur ds. L. Terlouw; Waardenburg 19.30 uur (GBS-dienst) ds. G. Beens; Westzaan 19.30 uur ds. F. Mulder.

■ VRIJDAG 22 MEI 2015

Barneveld-Centrum 14.15 uur (huw. bev.) ds. D. de Wit; Kootwijkerbroek 14.00 uur (huw. bev.) ds. G. Beens; Krabbendijke 14.30 uur (huw. bev.) ds. C. Sonneveld; Nunspeet 13.30 uur (huw. bev.) ds. A. Schot; Rijssen-Zuid 14.00 uur (huw. bev.) ds. A. Schreuder.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 17 MEI 2015

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen

(Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 17.00 uur evang. S. de Visser.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

*'k Zal dan gedurig bij U zijn,
In al mijn noden, angst en pijn;
U al mijn liefde waardig schatten,
Wijl Gij mijn rechterhand woudt vatten.
Gij zult mij leiden door Uw raad,
O God, mijn heil, mijn toeverlaat;
En mij, hiertoe door U bereid,
Opnemen in Uw heerlijkheid.*

Psalm 73 : 12

Bedroefd om het verlies delen wij u mee dat de Heere op Zijn tijd tot Zich heeft genomen mijn lieve, zorgzame moeder, mijn schoonmoeder en onze oma en overoma

Maria van Waveren-van Peursen

sinds 13 december 1999 weduwe van Pieter van Waveren

Zij is 91 jaar mogen worden.

Voor haar mag uit genade gelden: Het is door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen.

Uit aller naam: Piet van Waveren

Lisse, 30 april 2015
Woonzorgcentrum "Rustoord"

Correspondentieadres:
Gravenweg 18
1823 AP Alkmaar

De begrafenis heeft op woensdag 6 mei plaatsgevonden op de Protestantse Begraafplaats "Duinhof" te Lisse.

OMMEN: 4-6 pers. vak.woning in bosrijke omgeving.
Kijk op www.boomblauwtje.nl

Gezocht: een huisje te Rijssen of nabije omgeving. Maximale huurprijs 500 euro. Tel. 0621551510.

Voor de zeer vele blikken van medeleven die wij hebben ontvangen tijdens de ziekte en na het overlijden van mijn innig geliefde man, onze lieve, zorgzame vader, schoonvader en opa

Wilhelmus Ploeg

willen wij u hartelijk dankzeggen. Elke manier van betrokkenheid heeft ons goed gedaan!

D. Ploeg-Stark
Kinderen en kleinkinderen

Oosterend-Texel, mei 2015

Boekhandel

De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355

www.boekhandeldezonnebloem.nl

Vanaf verschijning is de **Bijbel met uitleg** in onze winkel ruim op voorraad.

Welkom op Grevelande

Rust, ruimte en groen bij de akkers en **Grevelingenmeer**.

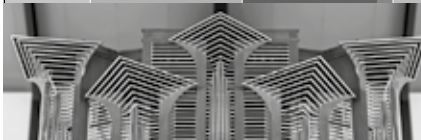
Nog plaats tot 15 juli.

www.Grevelande.nl

Lies en Beijke van der Velde

0187669317

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

ook voor
akoestische
vraagstukken

Voor meer informatie:

Dhr. H. den Hollander

T (010) 435 44 35

E h.den.hollander@kliksafe.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Auto te klein en tóch op vakantie in het HOCHSAUERLAND?

Kijk voor complete vakantievilla's nabij WINTERBERG met bed-, bad- en keukentextiel incl. eigen wasmachine en droogtrommel op www.GEND-RECREATIE.com van 7 tot 27 pers.

ZEELAND - 6. pers. bungalow

incl. wasmachine. Strand 800m. Prachtige fiets- en wandelomgeving! Juni korting. T. 033-2771884. www.karensrecreatie.nl

NUNSPEET: te huur 2-4 pers.

chalet met C.V. Mail of bel voor de mogelijkheden. Via www.anneroos-nunspeet.nl of 0341-750380.

Te huur in AAGTEKERKE; ruime 2/1 kapwoning voor 5 pers. (vanaf 12 jaar). Week 32+33. 0118-750215 / njminderhoud@kliksafe.nl

Te huur in RIJSSEN: vr. st. jaren '30 woning, 5 slaapkamers. Op l. afstand centrum. Bel 0621488604. Besch. per 1 juni 2015.

Begrafenisverzorging Janssen

Dag en nacht bereikbaar op
0113 - 33 09 36

Dienstverlening in geheel Zeeland

Wilsbeschikking

"Zo wil ik het. Als mijn sterven daar is."
kunt u bij ons aanvragen.

www.begrafenisverzorging-janssen.nl

Havikskruid 10
4421 MN Kapelle
06. 53 23 73 20

Wij verlenen geen medewerking aan het verzorgen van crematies.

Daarin zijn wij uniek in regio De Bevelanden

De geriefelijke **pastorie in Kalamazoo, MI, USA**, kan door predikanten (met familie) die drie zondagen kunnen besteden in onze gemeente, gratis betrokken worden. Voor meer informatie neem contact op met Jan Vergunst: johnv88@juno.com

Begrafenisonderneming

De Jongh

H. de Jongh
P.H. van der Leer
D.D.E. Melieste

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begrafenissen.

Wij zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

Hardinxveld-Giessendam **0184 - 611154**
Waardenburg **0418 - 652039**
Werkendam **0183 - 701017**
Papendrecht **078 - 8200399**

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55

E info@psychbrouwer.nl

I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Zin om in de zomer met een reformatorische groep **een reis naar GAMBIA (Afrika)** te maken?

Nog 2 plaatsen beschikbaar!

Meer info op www.reisnaargambia.nl

Te huur op Bergzicht, Ommen, luxe, ruim chalet, 8 pers.

Bezet week 29-31.

www.zalmenhuis.nl, 06-51781723

T.h. 6 pers. **chalets** op vakantiepark **De kleine belties** in Hardenberg Met een **overdekt zwembad** en een **grote glijbaan** van 40 meter, buitenbad en recreatieteam. Tel 038-3311749 of 06-23222139.

De Klimberg in Hardenberg

Gelegen aan een kindvriendelijke visvijver met zwembad en recreatieteam. **10% korting** bij twee weken huur. Tel. 038-3311749 of 06-23222139.

SHG biedt u passende zorg

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG zorg die aansluit bij uw manier van leven. Bijbelse normen en waarden vormen daarin de basis voor uw en onze dagelijks levenshouding en media-gebruik.

Kraamzorg
 Bel 0187 - 4891 73
 b.g.g. 0342-49 21 55
 ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
 en van 13.00 - 15.00 uur
 vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Thuiszorg
 Bel 0166 - 65 26 05
 ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
 vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Annette van Maaren (Msc.)
 Reformatorisch Psycholoog

Haastricht Oudewater
 Montfoort Gouda
 0348-558000 of 06-42504158
 www.phhaastricht.nl

Psychologische Hulpverlening

**PSALMZANGAVOND
 MET BOVENSTEM**
D.V. za 23 mei, 19.30 uur
Martinikerk - Bolsward
Organist: Pieter Heykoop
Gratis!

begrafenisverzorging
Den Hollander
 Begrafenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
 Wij verzorgen alleen begrafenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
 T. den Hollander
 Tel. 010 - 4600509
 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Geef voor
 €3,50 een
 Bijbel

Veel mensen zijn nog niet bereikt onder de minderbeden in China

Uw gift online via onze website www.bonisa.nl of op rekening:
 NL59 INGB 0003 1555 32

Bonisa
 ZENDING

Doorgeven van het Woord!

Dorst
 BEGRAFENISVERZORGING

Molenpad 4
 4696 BP Stavenisse
 Telefoon: 0166 - 69 74 38
 Mobiel : 06 -10 64 28 07
 www.dorstbegrafeniszorg.nl

Wij verzorgen alléén begrafenissen

AANDACHT VOOR AMBTS-KLEDING

Speksnijder AANDACHT VOELT BETER
 MODE

www.speksnijder.nl Bergambacht - Veenendaal - Kampen

THEMA-AVOND
 DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL

D.V. 29 mei 2015
 Aanvang: 17.00 uur

Ger. Gem. Woerden
 Oudelandseweg 50

Am Yisrael Chai! Leven voor het Joodse volk!

- **Lezing 1: ds. P. Morris** (Christian Witness to Israel): Overwegingen na 30 jaar ervaring onder het Joodse volk
- **Lezing 2: ds. C.J. Meeuse:** Overwegingen na 20 jaar ervaring onder het Joodse volk
- **Forumdiscussie**
- **Introductie vertaling boek** 'Jewish Themes in the New Testament'

Het uitgebreide programma is te vinden op onze website: www.dep-israel.nl

Opgave vooraf is gewenst. Dit kan via www.dep-israel.nl/nieuws of tel. **0348-489929**
 Kosten voor deelname inclusief broodmaaltijd: € 7,50 (studenten betalen: € 5,-)
 Deelname exclusief broodmaaltijd: € 5,-

U/jij wordt van harte uitgenodigd voor onze thema-avond!

DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL
 UITGAANDE VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Koeling in uw Kerk(gebouw)
 Voor elk probleem? Bel AKTIE
 Tel: 010-4517471
 CO2 metingen
Advies en installatieburo
 Voor een vrijblijvende offerte
 aktie@kliksafe.nl

T.h. ruime **vakantiewoning** in
 natuurlijke omgeving **Veenendaal**
 (3 sl.k.). Voor inl. 06-12448849.

Voor Verantwoorde Boeken!
www.derooboeken.nl
078-6124081

E. Treur
 Kroostweg 22
 3704 ED Zeist
 Telefoon 030 - 6924258
 Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begravenissen

Vakantie Oostenrijk:
 Te huur: luxe Chalet en
 Appartementen 2-9 pers.,
 in omg. Saalbach-Hinterglemm /
 Zell am See,
 Info: 0180-322181 / 06-51166845

Ervaring met: scholen, kerken, bedrijven
 en instellingen door het hele land.

VAN RIJN

BRANDBEVEILIGING B.V.

VEILIGHEIDSOPLEIDINGEN B.V.

Controle en onderhoud van: Brandblussers • Brandkranen
 Brandslanghospels • Droge blusleidingen • Verbandtrommels
 Nood- en vluchtwegverlichting • AED

Opleidingscentrum: BHV • EHBO / kinder EHBO
 Reanimatie & AED • VCA Communicatie
 Kleine blusmiddelen • Ontruimingsoefening

088 112 9999

www.vanrijnbrandbeveiliging.nl

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

**Een vertrouwd adres voor hulp
 aan kinderen, jongeren en volwas-
 senen vanuit een Bijbelse visie.**

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Sombereheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor
 psychologisch onderzoek,
 indicatieaanvragen en onderzoek,
 begeleiding en training van mensen
 met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding

Tel. 0342 - 41 99 77
 Van Breugelplantsoen 1
 3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

ES Vakanties
 Vakanties in eigen sfeer

Voordelig met het hele gezin in eigen
 sfeer naar zon, water en bergen?
 Voor € 495,- all-in per week staat
 uw **stacaravan in Oostenrijk** klaar.
 Nederlandstalige kerkdiensten en
 animatieteam voor jong en oud.
 Info: www.es-vakanties.nl
 of 055 3030083.

Goedeboeken
 nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

**T.h. een ruime 7 pers. stacar. op
 camp. de Wolfskuylen in Gees (Dr).**
 Zwembad en recreateam.
 Prachtig fietsgebied.
 Tel. 0341561699 / 0649220348.

Vakantie in de Pfalz?
 Twee ruime vakantiewoningen
 beschikbaar in de overweldigende
 natuur van het Nordpfalzerbergland:
 uitgestrekte wandel- en fietspaden
 in de directe omgeving, historische
 plaatsen als Heidelberg, Trier, Worms
 en Frankenthal op dagtocht afstand.
 Rust, natuur en cultuur.
 Meer informatie:
 fam. Moussault, www.beth-etham.de
 of onder tel.nr. 0049-6385-92 555 77
 (Nederlandstalig)

De Saambinder
 Kerkelijk weekblad van de
 Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
 ds. G.J. van Aalst

**Bijdragen van medewerkers en boeken
 ter recensie aan:**

ds. G.J. van Aalst,
 Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
 tel. 0186-576990, fax 0186-575105
 e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
 Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
 tel. 010-5017707
 e-mail: c.neele@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk)
 en berichten aan:**

redactie-secretaris: J.J. Verhage
 Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
 tel. 0180-420865, fax 0180-423583
 E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
 de datum van verschijning van De Saam-
 binder in de daarop volgende week.

**Opgaven kerkdiensten
 en beroepingswerk aan:**

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
 postbus 608, 3440 AP Woerden,
 tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
 e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
 postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
 tel. 078-6912899, fax 078-6919536
 e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
 donderdag** vóór de week van
 verschijning aangeleverd te zijn.
 Rouwadvertenties **uiterlijk
 maandagmorgen 9 uur.**

Advertenties € 1,15 per mm.
 Familieberichten € 0,40 per mm.
 Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
 Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
 postbus 608, 3440 AP Woerden,
 tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
 e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
 Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
 voor Nederland: € 13,00 per halfjaar
 (te betalen per 1 april en 1 oktober);
 voor het buitenland:
 € 26,- per jaar + extra portiekosten.
 Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

**Correspondentieadres
 Noord-Amerika:**

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
 St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
 e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijk-
 heid betreffende de inhoud van de advertenties
 en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Agathos

- Nette **hulp** bij het **huishouden** voor vader?
- Beter omgaan met uw zoon met **autisme**?
- Weer een **gezellige gezinsmaaltijd**?
- Hulp bij het **douchen** voor uw moeder door een bekwame verzorgende?
- **Mantelzorg**ondersteuning?

Agathos is een reformatorische organisatie en biedt zorg en hulp aan iedereen die dat nodig heeft.

(010) 26 40 777
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos is onderdeel van Lelie zorggroep (leliezorggroep.nl).

TE KOOP tegen scherpe prijs:
royale 6-persoons **bungalow**
in de bossen van Beekbergen,
eigen bostuin; klein, rustig park.
Info: 055-5786893 / 06-47004637
www.vakantiehuisverkoop.nl

DE VALK/WEKEROM mooie
omgeving van **bos & heide**, rustig
gelegen gezellig ingerichte vak-
woning, **slaapkamer BG**
(evt. **tijdelijk**). Tel 0318 461624.

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Domus**

In onze winkel is een ruim assortiment
bladmuziek aanwezig (ook klavar).

www.andanteorgels.nl
tel. 0318 50 50 63

Andante is verhuisd!

Ons nieuwe adres is Industrielaan 26, Veenendaal

Voor een zorgzame begeleiding

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Ontdek de prachtige natuur in de Zwitserse Alpen. Houd u van wandelen, klimmen, e-biken of rust? En stelt u comfort op prijs? Te huur: 8-persoons vakantieverblijf in Fiesch, Wallis. Voor info: www.residencefiesch.nl of bel D. van Dieren: 038-3855121.

Te huur: Uddel, nieuw chalet,
8 pers. v.a.g.v., Wifi. Info:
www.chalet-uddel.nl / 06-22786192

Te koop gevraagd: gebruikte compleet inger. zijnde stacaravan of chalet, 4 pers., op christelijke camping in Zeeland. Tel. 0610707460.

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegrafenis.nl

Wij verzorgen alleen begrafenissen

0172 - 21 21 22

Anders geven?

De Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten ondersteunt via de jeugdvereniging meer dan 10.000 kinderen en jongeren. Het gaat om het behoud van zielen van kinderen en jongeren en hun toerusting voor het leven in de maatschappij.

Wilt u een bijdrage leveren aan het jeugdwerk?
U kunt uw steun op de volgende manieren geven:

Periodieke schenking

U kunt voor een langere tijd structureel schenken. Sinds 2014 kan dit buiten de notaris om. Via een schriftelijke overeenkomst legt u dit vast. Als u voor een periode van minimaal vijf jaar kiest, is uw schenking in het geheel aftrekbaar van de belasting.

Erfstelling

Er zijn mensen die tijdens hun leven beslissen om na hun overlijden iets na te laten voor het werk onder onze jongeren. U kunt de Jeugdbond als erfgenaam (voor een deel) van de erfenis benoemen. Een voorbeeld kunt u vinden op onze website.

Legaat

In plaats van een erfstelling kunt u in uw testament een van tevoren vastgesteld bedrag schenken. Zo'n schenking wordt een legaat genoemd.

IBAN rekening: NL95 INGB 0002 3611 33

Kijk voor meer informatie op www.jbgg.nl/steun-ons

verbindt jongeren

